

વર્તમાન પ્રવાહો

: DATE :

01/11/2021 to 20/11/2021

ઇટાલી ખાતે G-20 સંમેલનનું આયોજન

વડનગર ખાતે તાના રીરી મહોત્સવનું આયોજન

તાના-રીરી મહોત્સવ-૨૦૨૧

તા. ૧૨-૧૧-૨૦૨૧ અને ૧૩-૧૧-૨૦૨૧ વડનગર, જુ. મહેસાણા

શિખિય અભ્યાસ પ્રીક્ષાઓની તોચારી કરતા વિદ્યાર્થીઓ માટે
અત્યંત ઉપયોગી આપ્યાંકિક વર્તમાન પ્રવાહો

GPSC-I/II

GPSC-III

નાયબ
મામલતદાર

PSI/ASI
Constable

તલાટી

Bank

SBI

IBPS

SSC

Railway

(Creating A Way For Govt. Jobs)
Banking Academy

(Preparation for All Types of Competitive Exams)

- ❖ કેન્દ્રીય કાયદા અને ન્યાયમંત્રી શ્રી કિરેન રિજજુ તથા કાયદા અને ન્યાય રાજ્યમંત્રી શ્રી એસ.પી. બધલે 13 નવેમ્બર, 2021ના રોજ ‘સિટીઝન્સ ટેલી લો’ એપ્લિકેશન લોન્ચ કરી છે.
 - સિટીઝન્સ ટેલી-લો મોબાઇલ એપેને વિસ્તૃત કાનૂની માહિતીની પહોંચ વધારવાના ઉદેશ્ય સાથે લોન્ચ કરવામાં આવી છે. આ એપ્લિકેશન લોકોને તેમની સમસ્યા ઓળખવા અને તેમના અધિકારોનો દાવો કરવા માટે યોગ્ય નિવારણ ફોરમ પસંદ કરવા માટે સશક્તિકરણ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે. તે નાગરિકોને તેમના અધિકારો ઓળખવામાં મદદ કરશે.
- ❖ તાજેતરમાં દેવી અન્નપૂર્ણાની પ્રાચીન મૂર્તિને ફરી પાછી કેનેડાથી ભારત પરત લાવવામાં આવી હતી.
 - આ પ્રતિમાને તેમના મૂળ સ્થાને કાશી વિશ્વવાનાથ મંદિરમાં સ્થાપિત કરવામાં આવશે. નોંધનીય છે કે દેવી અન્નપૂર્ણા એ ખોરાકની દેવી છે. આ મૂર્તિ એક હાથમાં વાટકો અને બીજી હાથમાં ચમચી ધરવે છે. આ પ્રતિમા ભારતીય પુરાતત્વ સર્વકષ્ણ (ASI) દ્વારા મેળવવામાં આવી છે.
- ❖ પોષણ અભિવ્યાનને વધુ મજબૂત કરવા માટે આજાઈ કા અમૃત મહોત્સવના એક ભાગ રૂપે ‘પોષણ સ્માર્ટ વિલેજ’ નામનો કાર્યક્રમ શરૂ કરવામાં આવ્યો.
 - આ પહેલ 75 ગામોને દટક લેવા અને વડાપ્રધાનના આહવાન મુજબ તેમને સ્માર્ટ વિલેજમાં રૂપાંતરિત કરવાનો સંદર્ભ આપે છે. અભિલ ભારતીય સમન્વયિત સંશોધન પ્રોજેક્ટ (AICRP) કેન્દ્રો અને ભારતીય કૃષિ સંશોધન પરિષદ-કેન્દ્રીય કૃષિ મહિલા સંસ્થા (ICAR-CIWA) દ્વારા 75 ગામોને દટક લેવામાં આવશે.
 - કૃષિ પ્રવૃત્તિઓમાં રોકાયેલી મહિલાઓ અને શાળાના બાળકોનો સમાવેશ કરતા ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં પોષણ જાગૃતિ, શિક્ષણ અને વ્યવહાર પરિવર્તનને પ્રોત્સાહન આપ્યું.
- ❖ તાજેતરમાં વડાપ્રધાનને બિરસા મુંડાની યાદમાં 15 નવેમ્બરને ‘જનજીતિય ગૌરવ દિવસ’ અથવા ‘આદિવાસી ગૌરવ દિવસ’ તરીકે ઉજવવાની મંજૂરી આપી છે.
 - આ દિવસને ભારતની આજાઈના 75મા વર્ષની યાદગીરી તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. ભારતીય સ્વાતંત્ર્ય સેનાની બિરસા મુંડાનો જન્મ 15 નવેમ્બર, 1875ના રોજ જારખંડના ખુટી જિલ્લાના ઉલિહાટુ ગામમાં થયો હતો. તેઓ ‘ધરતી અભ્યા’ (Dharti Abba) અથવા ‘વિશ્વના પિતા’ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- ❖ તાજેતરમાં સેન્ટ્રલ રિઝર્વ પોલીસ ફોર્સ (CRPF) એ તેના કર્મચારીઓના માનસિક તણાવને દૂર કરવા માટે ‘ચૌપાલ’ જેવા ગેટ-ટૂ ગેધર પ્રોગ્રામ શરૂ કરવાનું નક્કી કર્યું છે.
 - ચૌપાલ એ ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં લોકપ્રિય સભા અથવા બેઠક જેવી પ્રવૃત્તિ છે. અઠવાડિયામાં એક કે બે વખત 18 થી 20 કર્મચારીઓ બહારના વર્તુળમાં ખુરશીઓ પર બેઠશે.
- ❖ તાજેતરમાં રાણી લક્ષ્મીબાઈની 193મી જન્મજયંતિ 19 નવેમ્બર 2021ના રોજ ઉજવવામાં આવી હતી.
 - રાણી લક્ષ્મીબાઈનો જન્મ 19 નવેમ્બર, 1828ના રોજ વારાણસીમાં થયો હતો અને તેમનું બાળપણનું નામ ‘મણિકણ્ણિકા તંબે’ હતું.
 - રાણી લક્ષ્મીબાઈએ 1857ના વિદ્રોહમાં મહત્વના ભૂમિકા ભજવી હોવાનું માનવામાં આવે છે. જાંસીની રક્ષા કરતી વખતે ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની સાથેની લડાઈમાં રાણી લક્ષ્મીબાઈ 17 જૂન, 1858ના રોજ મૃત્યુ પામ્યા હતા.
- ❖ તાજેતરમાં ભારતીય રેલવેએ વિશાળ પ્રવાસન ક્ષમતાનો ઉપયોગ કરવા માટે એક નવી યોજના ‘ભારત ગૌરવ યોજના’ની જાહેરાત કરી છે.
 - આ યોજના હેઠળ હવે ટ્રેનોમાં પ્રવાસન માટે ગ્રીજો વિભાગ હશે. અત્યાર સુધી રેલવેમાં પેસેન્જર સેક્શન અને ગુડ્સ સેક્શન હતું. આ નિયમિત ટ્રેનોને નથી જે સમયપત્રક અનુસાર દોડશે પરંતુ IRCTC દ્વારા ચલાવવામાં આવે રહેતી રામાયણ એકસપ્રેસની લાઈન્સ પર ચલાવવામાં આવશે. થીમ આધ્યારિત ટૂરિસ્ટ સર્કિટ ટ્રેન હેઠળ આની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. આ ટ્રેનો ખાનગી ભાગીદારો અને IRCTC બંને દ્વારા થીમ આધ્યારિત સર્કિટમાં ચલાવવામાં આવશે.
- ❖ તાજેતરમાં કચ્છ દ્વીપકલ્પના ક્રીક સેક્ટરમાં ‘સાગર શક્તિ’ કસરતનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
 - આ અભ્યાસમાં ભારતીય સેના, ભારતીય નૌકાદળ, ભારતીય વાયુસેના, ભારતીય કોસ્ટ ગાર્ડ, બોર્ડર સિક્યુરિટી ફોર્સ અને ગુજરાત પોલીસે ભાગ લીધો હતો. આ અભ્યાસ ભારતીય સેનાના દક્ષિણી કર્માંડ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તેનો પ્રાથમિક ઉદ્દેશ્ય વાસ્તવિક સમયની પરિસ્થિતિમાં વિવિધ સુરક્ષા એજન્સીઓની લડાયક તૈયારીનું પરીક્ષણ કરવાનો હતો.
- ❖ તાજેતરમાં ગુરુ નાનક દેવની 552મી જન્મજયંતિ 19 નવેમ્બર, 2021ના રોજ ઉજવવામાં આવી હતી.
 - તેમનો જન્મ વર્ષ 1469માં કારતક મહિનામાં પૂર્ણિમાના દિવસે નનકાના સાહિબ (હાલમાં પાકિસ્તાન) ખાતે થયો હતો.
- ❖ તાજેતરમાં રક્ષા મંત્રી રાજનાથ સિંહે 1962ના ભારત-ચીન યુદ્ધ દરમિયાન ‘રેઝાંગ લા’ના યુદ્ધની વર્ષગાંઠ પર ‘રેઝાંગ લા’ ખાતે પુનઃનિર્મિત ‘વોર મેમોરિયલ’નું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું.
 - લદાખના ‘ચુશુલ’માં આવેલું આ સ્મારક 15,000 કૂટથી વધુની ઊંચાઈ પર આવેલું છે અને ભારત-ચીન સરહદની એકદમ નજીક આવેલું છે. તે 13 કુમાઉ રેન્જમેન્ટની ચાર્ચી કંપનીના સૈનિકોનું સન્માન કરે છે, જેમણે 1962ના યુદ્ધ દરમિયાન ડેલાશ રેન્જ અને આસપાસના વિસ્તારોની રક્ષા કરી હતી.

આંતરરાજ્ય

- ❖ હરિયાણાના મુખ્યમંત્રી શ્રી મનોહર લાલ ખડ્યે રાજ્યમાં શિક્ષણનું સ્તર વધારવા માટે રાજ્યમાં મફત શિક્ષણ યોજનાની જાહેરાત કરી હતી.
 - આ યોજના એવા લોકો માટે જાહેર કરવામાં આવી છે જેમના પરીવારની આવક વાર્ષિક 1.80 લાખ રૂપિયાથી ઓછી છે. આ જાહેરાત હરિયાણાના ‘સુપર 100 પ્રોગ્રામ’ હેઠળ કરવામાં આવી હતી.

- ❖ ગોવામાં 'હર ઘર જલ મિશન' હેઠળ દરેક ઘરને નળનું પાણી પૂરું પાડતું પ્રથમ રાજ્ય બન્યું છે.
→ આ ઉપરાંત ગોવાએ ગરીબો અને જરૂરિયાતમંદોને મફત રાશન આપવાનું 100 ટકા લક્ષ્ય પ્રાપ્ત કર્યું છે.
→ નોંધનીય છે કે ગોવા એ દરેક ઘર માટે ODF અને વીજળી આપવાનું લક્ષ્ય પ્રાપ્ત કર્યું છે. ODF એટલે કે જો એક પણ વ્યક્તિ દિવસના કોઈપણ સમયે ખુલ્લામાં શોચ ન કરે તો શહેર અથવા વોઈને ODF શહેર અથવા વોઈ તરીકે સ્થૂચિત કરવામાં આવે છે.
- ❖ તાજેતરમાં રાજ્યસ્થાનના પુષ્કર ખાતે 'પુષ્કર મેળા'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
→ આ મેળાનું આયોજન દર વર્ષે કારતક મહિનામાં યોજાય છે. આ મેળો પશુઓની લે-વેચ માટે પ્રયોગ કરવામાં આવે છે.
- ❖ તાજેતરમાં અરુણાચલ પ્રદેશે ચણકતા રંગના પતંગિયા 'કેસર-એ-હિંદ'ને રાજ્ય પતંગિયા તરીકે જાહેરાત કરી છે.
→ આ પતંગિયાનું વેશાનિક નામ 'Tinopalpus Imperialis' છે.
- ❖ ભારતના પ્રથમ ખાદ્ય સુરક્ષા મ્યુઝિયમનું ઉદ્ઘાટન 15 નવેમ્બર 2021ના રોજ કેન્દ્રીય ગ્રાહક બાબતો, ખાદ્ય અને જાહેર વિતરણમંત્રી શ્રી પીયુષ ગોયલ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.
→ ફૂડ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા (FCI) દ્વારા તંત્યાંત્રામાં ફૂડ સેક્ટરી મ્યુઝિયમની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. આ મ્યુઝિયમ અને વિશ્વેશ્વરાય ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ ટેક્નોલોજીકલ મ્યુઝિયમ, બેંગાલુરુ દ્વારા સહ-વિકાસ કરવામાં આવ્યું છે.
- ❖ તાજેતરમાં પદ્ધ્યિમ બંગાળ સરકારે રાજ્યની સમગ્ર વસ્તી માટે 'પદ્ધ્યિક ડિસ્ટ્રીબ્યુશન સિસ્ટમ' (PDS) હેઠળ અનાજ પૂરું પાડવા માટે 'દુઆરે રાશન યોજના' (દરવાજા પર રાશન) શરૂ કરી છે.
→ લોકોને રેશનકાર્ડ માટે અરજી કરવામાં મદદ કરવા માટે એક મોબાઈલ એપ્લિકેશન 'ખાદ્ય સાથી : અમર રાશન મોબાઈલ એપ' પણ લોન્ચ કરવામાં આવી હતી.
- ❖ ચીફ ઓફ ઇન્ફેન્સ સ્ટાફ (CDS) બિધિન રાવતે 12 નવેમ્બર, 2021ના રોજ cOcOn 2021નું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું.
→ cOcOn 2021 એ વાર્ષિક સાયબર સુરક્ષા અને હેટિંગ કોન્ફરન્સ છે. કેરળ પોલીસ દ્વારા તેનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. આ કોન્ફરન્સનું આયોજન 'Improvise, Adapt and OverCome' થીમ હેઠળ કરવામાં આવ્યું હતું. cOcOn એ 13 વર્ષ જૂનું પ્લેટફોર્મ છે. જે ગોપીયતા, માહિતી સુરક્ષા અને તેથી સુરક્ષા વિશે શિક્ષિત, પ્રદર્શન, સમજવા અને જાગૃતિ ફેલાવવાની તકો પૂરી પાડવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે બનાવવામાં આવ્યું છે. cOcOn અગાઉ સાયબર સેક્ટર તરીકે ઓળખાનું હતું. આ એક વાર્ષિક કાર્યક્રમ છે જેનું આયોજન આંતરરાષ્ટ્રીય માહિતી સુરક્ષા દિવસના ભાગરૂપે કરવામાં આવે છે. જેની શરૂઆત વર્ષ 2008માં થઈ હતી.
- ❖ દિલ્હી સરકારે 9 નવેમ્બર, 2021 ના રોજ 'એન્ટી-ઓપન બર્નિંગ અભિયાન' શરૂ કરવાની જાહેરાત કરી હતી.
→ આ અભિયાન દિલ્હીમાં 11 નવેમ્બરથી 11 ડિસેમ્બર, 2021 સુધી ચાલશે. દિલ્હીમાં ખુલ્લામાં સણગાવવાની અને વાયુ પ્રદૂષણની ઘટનાઓને રોકવા માટે આ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ અભિયાન DDA, DPCC, મહેસૂલ વિભાગ, કોન્ટનમેન્ટ બોર્ડ, વિકાસ વિભાગ, DSIIDC, I&F/C વિભાગ, ઉત્તર DMC અને દક્ષિણ DMC જેવા 10 જૂદા જૂદા વિભાગોની પહેલ છે. આ અંતર્ગત 550 ટીમો ખુલ્લી આગાની કોઈપણ ઘટનાને ઓળખવામાં અને તેને દૂર કરવામાં મદદ કરશે.

ગુજરાત

- ❖ તાજેતરમાં ગુજરાતના મુખ્યમંત્રીએ અમદાવાદ શહેર પોલીસની કાઈમ ખાન્ય દ્વારા શરૂ કરાયેલા અવેરનેસ કેસ્પેઇન 'સાયબર સેક્ટર મિશન'નો પ્રારંભ કરાવ્યો હતો.
→ આ ઉપરાંત રાજ્યની મહિલાઓને સાયબર સુરક્ષા અંગે માર્ગદર્શન આપતું હો. અનંત પ્રભુજી દ્વારા લિખિત 'સાયબર સેક ગર્લ' પુસ્તકનું પણ શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે વિમોચન કર્યું હતું. તેમજ શ્રી આર.એલ.નરસિંહા રાવજી દ્વારા સાયબર અંગેના ગુનાઓ અને વિવિધ હેટિંગ પ્રવૃત્તિઓની માહિતી આપતી www.cybersafeahmedabad.org વેબસાઈટ પણ લોન્ચ કરવામાં આવી છે.
- ❖ તાજેતરમાં મહેસાણા જિલ્લાના વડનગર ખાતે 'તાના-રીરી મહોત્સવ 2021'નું આયોજન થયું હતું. જેમાં મુખ્યમંત્રી પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.
→ આ મહોત્સવના શુભારંભ કાર્યક્રમમાં પ્રથમ દિવસે કવિતા કૃષ્ણમૂર્તિ અને ડૉ. વિરાજ અમર ભણી દ્વારા ગાયન અને ડૉ. એલ.સુશ્રમાયમ દ્વારા વાયોલીન વાદનાની પ્રસ્તુતિ કરવામાં આવી હતી. 120 ભૂંગળ વાદકોને 5 મિનિટ સમૂહગાન ગાઈ વર્ક રેકોર્ડ રચ્યો હતો. અને તેમને પ્રમાણપત્ર પણ એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રીએ વર્ષ 2021 નો તાના-રીરી એવોર્ડ કવિતા કૃષ્ણમૂર્તિ અને ડૉ. વિરાજ અમર ભણી એનાયત કર્યો હતો. નોંધનીય છે કે આ તાના-રીરી મહોત્સવની શરૂઆત વર્ષ 2003થી થઈ હતી.
- ❖ તાજેતરમાં ગુજરાતમાં 'લીલી પરિકમા'ની શરૂઆત કરવામાં આવી.
→ નોંધનીય છે કે દર વર્ષે કારતક સુદુર અગિયારસથી કારતકી પૂનમ સુધી આ પરિકમાનું આયોજન થાય છે. આ પરિકમા લગભગ 36 કિલોમીટર લાંબી છે જેનો પ્રારંભ જૂનાગઢી ભવનાથ તળેટીમાં આવેલ દૂર્ઘેશ્વર મહાદેવના મંદિરથી થાય છે. આ પરિકમા પૂર્ણ કર્યા બાદ ભાવિકો દામોદર કુંડમાં સાન કરે છે. એવું કહેવાય છે જ્યાં સુધી દામોદર કુંડમાં સાન ન કરે ત્યાં સુધી લીલી પરિકમા અધૂરી ગણાય છે.
- ❖ મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે આગામી કા અમૃત મહોત્સવના ભાગરૂપે ત્રિ-દિવસીય 'આત્મનિર્ભર ગ્રામ્યાત્રા'નો રાજ્યવ્યાપી પ્રારંભ જેડા જિલ્લાના મહેમદાવાદથી કરાવ્યો હતો.
→ મુખ્યમંત્રીએ જણાયું હતું કે ગામડાંઓના સર્વાંગી વિકાસ થકી ગુજરાતને આત્મનિર્ભર ભારતના નિર્માણ માટે આત્મનિર્ભર ગુજરાત હોવું જરૂરી છે. રાજ્ય સરકારની પ્રજાકલ્યાણની યોજનાઓ છેવાના માનવી અને ગામડાંઓ સુધી આત્મનિર્ભર ગ્રામ વિકાસ યાત્રાના માધ્યમથી પહોંચાડવાનો આ પ્રયાસ છે. મુખ્યમંત્રીએ આત્મનિર્ભર ગ્રામ યાત્રા રથનું લીલી જંડી આપી પ્રસ્થાપન કરાવ્યું હતું.

- ❖ ગુજરાતના મુખ્યમંત્રીએ રાજ્યના લોકોની આરોગ્ય સુખાકારી માટે બિનયેપી રોગો અને બિમારીઓના સ્કીનિંગથી સારવાર સુધીના મહાઅભિયાન ‘નિરામય ગુજરાત’નો રાજ્યવ્યાપી પ્રારંભ બનાસકાંઠા જિલ્લાના પાલનપુર ખાતેથી કરાવ્યો હતો.
- મુખ્યમંત્રીએ આ અવસર પર જગ્ઘાવ્યું હતું કે બદલાતી જતી જીવનશૈલી, લાઈફસ્ટાઇલ, ખાનપાન આદતો, સ્ટ્રેસ અને હાઈપર ટેન્શનથી હંદ્યરોગ, ડાયાબિટીઝ, ક્રીડનીની બિમારી જેવા રોગોનો ભોગ લોકો બનતા હોય છે. આ અભિયાન હેઠળ આરોગ્ય સેવા કર્મચારીઓ લોકોના ઘરે ઘરે જઈને નીસ કે તેથી વધુની વયના લોકોના સર્વે કરી બિમારીની વિગરો એકત્ર કરશે અને નિઃશુલ્ક સારવાર સુધીની સુવિધાઓથી ‘સર્વ ભવંતુ સુખીન’ નો ધોયે પાર પાડશે.
 - આ પ્રકારના રોગોથી કાળજી લેવા 30થી વધુ વયના નાગરિકોનું દર શુકવારે એટલે કે મમતા દિવસે રાજ્યના PHC, CHC અને હોસ્પિટલો ખાતે આરોગ્ય સ્કીનિંગ તપાસ કરવામાં આવશે.
 - આ અભિયાન અંતર્ગત દર અઠવાડિયાના શુકવારે ‘નિરામય દિવસ’ ઉજવવામાં આવે છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય

- ❖ તાજેતરમાં વિશ્વભરમાં પ્રાણી સોશિયલ મીડિયા Facebook Inc. નું નામ બદલીને Meta Platforms Inc. અથવા મેટા કર્યું છે. જે ‘મેટાવર્સ’ નામની સરાઉન્ડ-યોરસેલ્ફ ટેકનોલોજી વિકસાવવાની તેની પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.
- નોંધનીય છે કે સોશિયલ નેટવર્ક હજુ પણ ફેસબુક જ કહેવાશે. કંપનીનું રિબ્રાઉન્ડિંગ એક વર્ચ્યુઅલ દુનિયા વિકસાવવા અને ‘કંપની બ્રાન્ડ હેઠળ લાવવા’ માટેની મોટી યોજનાનો એક ભાગ છે.
- ❖ ઈટાલીના રોમ ખાતે 16મી G-20 સમિટનું આયોજન થયું હતું, જેમાં ભારતના પ્રધાનમંત્રીએ ભાગ લીધો હતો.
- આ સમિટ દરમિયાન નેતાઓએ વૈશ્વિક મહત્વના મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરી જેમકે, કોવિડ-19 મહામારી સામે લડવું, આરોગ્ય માળખામાં સુધારો કરવો, આર્થિક સહયોગને મજબૂત બનાવવો, નવીનતાઓને આગળ વધારવી વગેરે મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરી હતી.
 - આ G-20 સમિટમાં ‘રોમ ઘોષણાપત્ર’ અપનાવવામાં આવ્યું. સભ્ય દેશો એ વાત પર સંમત થયા હતા કે કોવિડ-19 રસીકરણ એ વૈશ્વિક જાહેર હિત છે. આ ઉપરાંત સમિટ દરમિયાન દેશો એ વાત માટે પણ સંમત થયા હતા કે કોવિડ-19 રસીઓ માટે કોકટીના ઉપયોગની અવિકૃતા માટેની પ્રક્રિયાને ઝડપી બનાવવા માટે વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા (WHO)ને મજબૂત બનાવવામાં આવશે.
 - રોમ ઘોષણા એ 16 પરસ્પર સંમત સિદ્ધાંતો ધરાવે છે, જેનો ઉદ્દેશ ભાવી સ્વાસ્થ્ય સંકટને રોકવા અને સલામત, ન્યાયી અને ટકાઉ વિશ્વ બનાવવા માટે સંયુક્ત પગલાને માર્ગદર્શન આપવાનો છે.
 - આગામી વર્ષ 2022 ની G-20 સંમેલનનું આયોજન ઈન્ડોનેશિયા અને ત્યારબાદ વર્ષ 2023નું સંમેલન ભારત ખાતે યોજાશે.
 - G-20 વિશે:
 - ⇒ સ્થાપના – સપ્ટેમ્બર, 1999
 - ⇒ G-20 ભારત સહિત વિશ્વના 19 શક્તિશાળી દેશો અને યુરોપિયન યુનિયનનો સમૂહ છે.
 - ⇒ આ સંગઠનના 20 સભ્યોમાં યુરોપિયન યુનિયન ઉપરાંત ભારત, આર્જેન્ટિના, ઓસ્ટ્રેલિયા, બ્રાઝિલ, કેનેડા, ચીન, ફાન્સ, જર્મની, ઈન્ડોનેશિયા, ઈટાલી, જપાન, મેક્સિકો, રશીયા, સાઉદી અરેબિયા, દક્ષિણ આફ્રિકા, દક્ષિણ તૂર્કી, બ્રિટન અને અમેરિકાનો સમાવેશ થાય છે.
 - ⇒ યુનાઇટેડ નેશન્સ એન્વાર્યર્મેન્ટ પ્રોગ્રામ (UNEP)એ G-20 સમિટમાં ‘ઈન્ટરનેશનલ મિથેન અમેરિશન ઓફરવેટરી’ (IMEO) લોન્ચ કર્યું છે.
- ❖ તાજેતરમાં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ 16મી ‘પૂર્વ એશિયા સમિટ’ (EAS)માં ભાગ લીધો હતો.
- 16મી પૂર્વ એશિયા સમિટમાં ઈન્ડો-પેસિફિક, દક્ષિણ ચીન સમુદ્ર, UNCLOS, આતંકવાદ અને કોરિયન પેનિન્સુલા અને ભ્યાનમારની સિથિતિના મહત્વના પ્રાદેશિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય મુદ્દાઓ પર પણ ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. આ સમિટમાં મુક્ત, ખુલ્લા અને સમાવિષ્ટ ઈન્ડો-પેસિફિક ક્ષેત્રમાં ASEAN કેન્દ્રીયતાના સિદ્ધાંત પર ભારતનું પુનઃધ્યાન કેન્દ્રીત કરવાની પૂછ્યા કરી હતી. ‘આસિયન કોવિડ-19 રિકવરી ફંડ’ માટે ભારતના 1 મિલિયન અમેરિકન ડોલરના સમર્થન બદલ આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો.
 - વર્ષ 2005માં સ્થાપાયેલ ઈન્ડો-પેસિફિક ક્ષેત્રનો સામનો કરી રહેલા મુખ્ય રાજકીય, સુરક્ષા અને આર્થિક પડકારો પર વ્યૂહાત્મક સંવાદ અને સહકાર માટે 18 પ્રાદેશિક નેતાઓ (દેશો)નું એક મંચ છે. પૂર્વ એશિયા જૂથનો ઘ્યાલ સૌપ્રથમ વર્ષ 1991 માં તત્કાલીન મલેશીયાના વડાપ્રધાન મહાથિર બિન મોહમ્મદ રજૂ કર્યો હતો.
 - ❖ પડકારરૂપ વ્યાપાર અને કાયદાકીય વાતાવરણને કારણે યાદૂઓ 2 નવેમ્બર, 2021ના રોજ ચીનમાંથી બહાર નીકળવાનો નિર્ણય કર્યો છે. યાદૂઓ 1 નવેમ્બર, 2021થી ચીનમાં તેની સેવા બંધ કરી દીની છે.
 - ❖ તાજેતરમાં ત્રિપક્ષીય નૌસેના અભ્યાસ ‘સિંગાપોર-ભારત-થાઇલેન્ડ મેરિટાઈમ એક્સરેસાઈઝ’ (SITMEX) ની ત્રીજી આવૃત્તિ હિંદ મહાસાગરના આંદામાન સમુદ્રમાં યોજાય હતી.
 - આ યુદ્ધ અભ્યાસ કે કાયદાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ પરસ્પર સંબંધોને મજબૂત કરવાનો અને ઈન્ડો-પેસિફિક ક્ષેત્રમાં વ્યાપક દરિયાઈ સુરક્ષા વધારવાની દિશામાં સામાન્ય સમજણ અને પ્રક્રિયાઓ વિકસાવવાનો છે.
 - ❖ તાજેતરમાં ભારતના વડાપ્રધાને વીડિયો કોન્ફરન્સિંગ દ્વારા ‘સિડની સંવાદ’ના પ્રારંભમાં મુખ્ય ભાષણ આપ્યું હતું.
 - આ ભાષણમાં તેમણે ભારતના ટેકનોલોજી વિકાસ અને કાંતિ વિશે વાત કરી હતી. કિએકરન્સી ખોટા હાયોમાં ન જાય તે માટે સાથે મળીને કામ કરવા વડાપ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ લોકશાહી દેશોને અપીલ કરી હતી. રિજિટલ કાંતિ પછીના પડકારોનો સામૂહિક રીતે સામનો કરવા તેમણે સમાન વિચારધારા ઘરાવતા દેશોને અનુરોધ કર્યો હતો.
 - સિડની સંવાદ એ ઓસ્ટ્રેલિયન સ્ટ્રેટેજિક પોલિસી ઇન્સ્ટિટ્યુટની પહેલ છે. તે વિશ્વમાં કાયદો અને વ્યવસ્થાની સિથિતિ અને રિજિટલ ડેમેનની ચર્ચા કરવા માટે સાયભર અને જટિલ તકનીકીઓની વાર્ષિક સમિટ છે.

- ❖ તાજેતરમાં ‘દિલ્હી પ્રાદેશિક સુરક્ષા સંવાદ ઓન અફઘાનિસ્તાન’નું આયોજન કરવામાં આવ્યું.
 → જેમાં પ્રાદેશિક દેશોના રાખ્દીય સુરક્ષા સલાહકારોએ (NSA) ભાગ લીધો હતો. આ બેઠકની અધ્યક્ષતા ભારતના NSA અજ્ઞત ડોમાલે કરી હતી.
 → પ્રાદેશિક સુરક્ષા સંવાદની આ ત્રીજી બેઠક છે અગાઉની બેઠકો 2018 અને 2019માં ઈરાનમાં થોડાઈ હતી. આ બેઠકમાં દેશોએ એક સંયુક્ત નિવેદન બહાર પાડ્યું છે જેને ‘અફઘાનિસ્તાન પર દિલ્હી ઘોષણા’ કહેવામાં આવે છે. અફઘાનિસ્તાનના પાડોશી દેશો જેમ કે પાકિસ્તાન, ઈરાન, તાજિકિસ્તાન, ઉઝ્બેકિસ્તાન, તુર્કમેનિસ્તાન, રચિયા અને ચીન સહિતના મુખ્ય સહભાગી દેશોએ ભાગ લીધો હતો.
 → આ બેઠકમાં અફઘાનિસ્તાનમાં શાંતિ, સુરક્ષા અને સિથ્રતા માટે સમર્થન, સાર્વભૌમત્વ, એકત્ર અને પ્રાદેશિક અખંડિતતા અને આંતરિક બાબતોમાં બિનદ્ધલગીરીના આદર પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો. પ્રાદેશિક સભ્યોને વિનંતી કરવામાં આવી છે કે તેઓ ખાતરી કરે તે અફઘાનિસ્તાન કયારેય વૈચિક આંતકવાદ માટે સુરક્ષિત આશ્રયસ્થાન ન બને.
- ❖ અવકાશયાત્રી વાંગ યાપિંગ અવકાશમાં ચાલનારી પ્રથમ ચીની મહિલા બન્યા છે.
 → નિર્માણ કાર્યના ભાગરૂપે વાંગ યાપિંગની ટીમે તિઅંગોંગ સ્પેસ સ્ટેશનની બહાર 6 કલાક વિતાવ્યા હતા. તિઅંગોંગએ સ્પેસ સ્ટેશન છે જે ચીન દ્વારા પૃથ્વીની નીચેની અમણણકથામાં બનાવવામાં આવી રહ્યું છે. આ ચીનનું પ્રથમ લાંબાગાળાનું સ્પેસ સ્ટેશન છે.
- ❖ તાજેતરમાં અમેરિકા ‘ઈન્ટરનેશનલ સોલાર એલાયન્સ’ (ISA) માં જોડનાર 101મો સલ્યુન્ય દેશ બન્યો છે.
 → 10 નવેમ્બર, 2021ના રોજ UNFCCC COP26માં આ જ્ઞાતેરાત કરવામાં આવી હતી. ISAનો શુભારંભ ભારત અને ફાન્સ દ્વારા વર્ષ, 2015માં ફાન્સના પેરિસમાં કરવામાં આવ્યો હતો. જેનું મુખ્યાલય ગુરુગ્રામ-હરિયાણા ભાતે આવેલ છે.
- ❖ તાજેતરમાં યુનેસ્કોના ‘કિએટિવ સિટીઝ નેટવર્ક’માં શ્રીનગર શહેરનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.
 → યુનેસ્કોએ શ્રીનગરને હસ્તકલા અને લોક કલાના સર્જનાત્મક શહેર તરીકે નિયુક્ત કર્યું છે. મુંબઈ, ચેનાઈ, હૈદરાબાદ, વારાણસી અને જ્યપુર પછી આ સિદ્ધિ મેળવનાર શ્રીનગર ભારતનું છુંબું શહેર છે. વિશ્વભરના 49 નવા શહેરો યુનેસ્કો કિએટિવ સિટીઝ નેટવર્ક (UCCN)માં જોડાયા છે.
- ❖ હાર્મ રિડક્ષન કન્સોર્ટિયમ દ્વારા ‘Global Drug Policy Index’ બહાર પાડવામાં આવ્યો છે.
 → નોર્વ, ન્યૂજીલેન્ડ, પોર્ટુગલ, યુકે અને ઓસ્ટ્રેલિયા માનવીય અને આરોગ્ય-સંચાલિત દવા નીતિઓના સંદર્ભમાં આ ઈન્ડેક્સમાં પાંચ અગ્રણી દેશો છે. બ્રાઝિલ, યુગાન્ડા, ઇન્ડોનેશિયા, કેન્યા અને મેકિસ્કો પાંચ સૌથી નીચા કમાંકિત દેશો છે. 30 દેશોમાં ભારત 18માં કેમ છે.
- ❖ ભારત, માલદીવ અને શ્રીલંકા વચ્ચે દ્વિવાર્ષિક ત્રિપક્ષીય કોસ્ટ ગાર્ડ અભ્યાસ ‘દોસ્તી’ની 15મી આવૃત્તિ માલદીવમાં યોજાઈ હતી.
 → આ અભ્યાસને વર્ષ 2021માં 30 વર્ષ પૂર્ણ થયા છે. નોંધનીય છેકે ભારત અને માલદીવના કોસ્ટ ગાર્ડ્સ વચ્ચે વર્ષ 1991માં ‘દોસ્તી’ અભ્યાસ શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રીલંકાએ વર્ષ 2012માં આ અભ્યાસમાં ભાગ લીધો હતો. ભારતીય કોસ્ટ ગાર્ડના જહાજો વજ અને અપૂર્વએ આ અભ્યાસમાં ભાગ લીધો હતો.

અર્થવ્યવસ્થા

- ❖ ભારત સરકારે વડાપ્રધાન માટે સાત સભ્યોની ‘આર્થિક સલાહકાર પરિષદ’ (PM Economic Advisory Council-EAC)ની પુન: રચના કરી છે.
 → સપ્ટેમ્બર, 2021માં તેની મુદ્દત પૂરી થયા બાદ નવી ‘આર્થિક સલાહકાર પરિષદ’ની રચના કરવામાં આવી હતી. બે વર્ષના સમયગાળા માટે આ પરિષદનું પુનર્ગ્રનન કરવામાં આવ્યું છે. શ્રી બિબેક દેબરોય આ પરિષદના અધ્યક્ષ તરીકે ચાલુ રહેશે.
- ❖ આર્થિક સલાહકાર પરિષદ એ ગેર-બંધારણીય, ગેર-વૈધાનિક, અસ્થાયી અને સ્વતંત્ર સંસ્થા છે. જેનું ગઠન એ વડાપ્રધાનને મહત્વપૂર્ણ આર્થિક સલાહ આપવાના હેતુથી કરવામાં આવે છે.
- ❖ નોન-બેંકિંગ ફાઈનાન્સ કંપનીઓ (NBFCs) ના સ્કેલ આધારિત નિયમની જ્ઞાતેરાત કરી હતી.
 → RBIના નિયમનમાં ઉધાર લેનાર દીઠ IPO ભંડોળની ટોચમર્યાદા અને લઘુત્તમ નેટ માલ્કીના ભંડોળમાં ફેરફાર, મૂડીની જરૂરિયાતો અને નોન-પફોર્મિંગ એસેટ્સના વર્ગીકરણનો સમાવેશ થાય છે. નવા ફેમવર્ક ડેઢાં RBIએ IPOના સબસિક્ષણ માટે વિરાણ લેનારા દીઠ રૂ. 1 કરોડની મર્યાદા નક્કી કરી છે.
- ❖ આંતરરાષ્ટ્રીય નાણા ભંડોળ (IMF)એ તેના અંદાજમાં જણાવ્યું છે કે ભારત ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં 9.5 ટકા અને 2022-23માં 8.5 ટકાના દરે વૃદ્ધિ કરશે.
 → વિશ્વમાં સૌથી જરૂરી વૃદ્ધિ પામી રહેલા અર્થતંત્રોમાં ભારતનો સમાવેશ થશે. મહત્વની વાત એ છે કે ભારત અને સ્પેનને બાદ કરતાં અન્ય કોઈ દેશમાં આર્થિક વૃદ્ધિદર 6 ટકાથી ૭૦૨ જવાનું અનુમાન નથી.
- ❖ જુલાઈ-સપ્ટેમ્બર નિયમાસિક સમયગાળામાં ભારતની નિકાસ પ્રથમ વાર 100 અબજ ડોલરને પાર.
 → જુલાઈ-સપ્ટેમ્બર નિયમાસિક સમયગાળામાં કૂલ નિકાસ 101.89 અબજ ડોલર થઈ. નાણાકીય વર્ષ 2020-21ની સરખામણીમાં 56.92 ટકા, 2019-20ની સરખામણીમાં 23.84 ટકા વધારો થયો છે. 2020-21ના પ્રથમ છ મહિનામાં ભારતની નિકાસ 125.61 અબજ ડોલર હતી.
- ❖ તાજેતરમાં લાંચ રૂશવત વિરોધી માનક નિર્ધારણ સંસ્થા TRACE દ્વારા ‘લાંચનું જોખમ મેટ્રિક્સ 2021’ રિપોર્ટ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો.
 → આ રિપોર્ટ 194 દેશો, પ્રદેશો અને સ્વાયત્ત અને અર્ધ-સ્વાયત્ત પ્રદેશોમાં લાંચના જોખમને માપે છે. જે વાપારી લાંચના જોખમો વિશે વધુ વિશ્વસનીય અને સચોટ માહિતી માટે વિશ્વભરના વેપારી સમુદ્રાયની જરૂરિયાતને પહોંચી વળવા માટે મૂળ 2014માં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો હતો.
 → તે સંયુક્ત રાષ્ટ્ર, વિશ્વ બેંક, ગોથેનબર્ગ યુનિવર્સિટી ખાતેની વી-ડેમ સંસ્થા અને વર્લ્ડ ઇન્ફોનોમિક ફોરમ સહિત મુખ્ય જહેર હિત અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ પાસેથી સંબંધિત ડેટા એક્સ્પ્રિટ કરે છે.
 → આ રિપોર્ટ અનુસાર ઉત્તર કોરિયા, તુર્કમેનિસ્તાન, વેનેઝુએલા અને એરિટ્રિયામાં વ્યાપારી લાંચનું વધુ જોખમ છે. જ્યારે ટેનમાર્ક, નોર્વ, સ્વીડન, ફિનલેન અને ન્યૂજીલેન્ડમાં સૌથી ઓછુ જોખમ છે. વર્ષ 2021ના આ ઈન્ડેક્સમાં ભારત 82માં કેમ છે. જ્યારે વર્ષ 2020માં ભારત 77માં કેમ હતું.

- ❖ भारतीय नौकाडणनुं P1135.6 वर्गनुं सातमुं फिश्रेट जहाज तुशीलने रशियामांथी लोन्च करवामां आव्युं.
 - आ फिश्रेटने रशियाना डेक्सिनग्राद धंतर शिप्पार्डमां लोन्च करवामां आव्युं हतुं. भारत अने रशिया वरचे थेल करार द्वारा आ जहाजनुं निर्माण थयुं छे.
 - नोंधनीय छे के तुशील एसंस्कृत शष्ट छे जेनो अर्थ रक्षक, ढाल अथवा कवच थाय छे. प्रोजेक्ट 1135.6 जेने तलवार वर्ग तरीके पशा ओणभवामां आवे छे. ते एक मार्गदर्शित-मिसाईल फिश्रेट वर्ग छे. आ जहाज अत्याधिनिक भारतीय अने रशियन शस्त्रो अने तथा सेन्सरनुं शक्तिशाली संयोजन छे. जे दरिया किनारे अने दरियामां एक एकम तरीके तथा नौकाडणना टास्क फोर्समां कन्सॉर्टियम तरीके कार्य करवा माटे रयायेल छे. ते रडारथी बचवा माटे अने पाणीमां हिलयाल शोधवा माटे 'स्टेल्स टेक्नोलोजी' उपयोग करे छे.
- ❖ ताजेतरमां प्रोजेक्ट 15Bना चार अत्याधिनिक स्टील गाईडेड मिसाईल डिस्ट्रोयर ऐटवे के 'Y12704' (विशाखापट्टनम)नुं प्रथम युद्ध जहाज भारतीय नौसेनाने सोंपवामां आव्युं हतुं.
 - आ युद्ध जहाजनुं निर्माण स्वदेशी स्टील DMR 249 Aनो उपयोग करीने करवामां आव्युं छे. जे भारतमां उत्पादित सौथी मोटा डिस्ट्रोयर्समांनुं एक छे.
 - मंज़गाव डोक शिप्पिलर्स लिमिटेड, मुंबई भाते प्रोजेक्ट 15 B ना चार गाईडेड मिसाईल डिस्ट्रोयर्स जहाज निर्माणावीन छे. प्रोजेक्ट 15B लेटा हालमां कुल चार युद्ध जहाजे (विशाखापट्टनम, मोमुंगाओ, इम्फाल, सुरत)नुं आयोजन करवामां आव्युं छे.
 - दुश्मन देशोनी गाईडेड मिसाईलनो नाश करवा तथा तेनाथी बचवा माटे पशा आ जहाज सक्षम छे. जे अत्याधिनिक हथियारो अने सेन्सरथी सज्ज छे. आ जहाजे ब्रह्मोस सुपरसोनिक फूज मिसाईल अने लोन्ग रेञ्ज सरफेस-टु-एर मिसाईलथी सज्ज छे. प्रोजेक्ट 15Bने 'विशाखापट्टनम कलास' तरीके पशा ओणभवामां आवे छे.
- ❖ ताजेतरमां भारतीय रिन्युअेबल ऐनर्ज डेवलपमेन्ट ऐजन्सी (IREDA) अे 'तकेदारी आगृति सप्ताह 2021'ना भागरुपे 'व्हिसल ब्लोअर पोर्टल' शरु कर्युं छे.
 - भाष्याचार प्रये आ IREDAनी 'जीरो टोलरन्स' नो एक भाग छे. आ पोर्टल द्वारा IREDAना कर्मचारीओ छेतरपिंडी, भाष्याचार, सतानो दुरुपयोग वगेरे संबंधित चिनाओ रजू करी शके छे.
- ❖ ताजेतरमां स्कोटलैंडना ग्लासगो खाते जणवायु परिवर्तननुं संमेलन COP-26 संमेलननुं आयोजन थयुं हतुं जेमां भारतना प्रधानमंत्रीअे पशा भाग लीदी हतो.
 - COP 26 ना प्रथम दिवसे भारतना वडाप्रधाने विश्वने 1.5° से लक्ष्यांकने प्राप्त करवा माटे पंचामृत व्यूहरयनानो प्रस्ताव मूळ्यो हतो. COP 26 सभितमां नेताओ अे वननाभूदी अने घीमा आबोहवा परिवर्तनने रोकवामां मदद करवा दायकाना अंत सुधीमां भिथेन उत्सर्जन घटाऊनु वयन आप्युं छे.
 - युरोपियन युनियन अने अमेरिकाए शक्तिशाली शीनडाउस गेस भिथेन उत्सर्जन घटाऊवा माटे ऐतिहासि प्रतिज्ञा लीदी छे. जे ग्लोबल वर्मिंगने 0.2° C सुधी भयाप्ति करी शके छे. गठबंधनना साल्यो 2020ना सतरथी 2030 सुधीमां भिथेनना वैश्विक उत्सर्जनने 30% सुधी घटाऊनो प्रयत्न करशे.
 - युरोपियन युनियन अने अमेरिका उपरांत 103 थी वधु देशो अे तेना पर र हस्ताक्षर कर्या छे, जेमां नाईजीरीया अने पाकिस्तान जेवा मोटा भिथेन उत्सर्जनो समावेश थाय छे. यीन, रशिया अने भारते साईन अप कर्युं नथी.
 - वडाप्रधान श्री नरेन्द्रभाई मोदीअे नीयेना 'पंचामृत'नो प्रस्ताव मूळ्यो छे :
 - (1) भारत 2030 सुधीमां तेनी बिन-अशिम्भूत उर्जा क्षमता वघारीने 500 GW करशे.
 - (2) भारत 2030 सुधीमां रिन्युअेबल ऐनर्ज वडे तेनी 50% उर्जा जुरियातो पूरी करशे.
 - (3) भारत 2030 सुधीमां कार्बन उत्सर्जनमां एक अभज टन्नो घटाऊ करशे.
 - (4) भारत 2030 सुधीमां तेनी कार्बननी तीव्रतामां 45% नो घटाऊ करशे.
 - (5) भारत 2070 सुधीमां शुद्ध शून्य उत्सर्जन (Net Zero Emission) प्राप्त करशे.
 - वडाप्रधान श्री नरेन्द्रभाई मोदीअे 2 नवेम्बर, 2021ना रोज सौर ऊर्जानी सध्दरतामां सुधारो करवा माटे 'वन सन, वन वर्ल्ड, वन श्री॒' (OSOWOG) माटे हाकल करी उत्ती. भारत अने युनाइटेड किंडम द्वारा सौर उर्जानो उपयोग करवा अने सरहदो पार एकीकृत रीते प्रसारित करवानी आ पहेल छे.
- ❖ देशभरमां अनुसूचित ज्ञाते अनुसूचित ज्ञाते 75 सायन्स टेक्नोलोजी अने इनोवेशन सेंटर स्थापवामां आवशे.
- आ सेन्टर वैश्वानिक प्रतिभाओ अने प्रोत्साहन आपशे एटलुं 7 नहीं , पशा समुदायोना सामाजिक अने आर्थिक विकासमां पशा योगदान आपशे. विज्ञान अने टेक्नोलोजी विभाग (DST) छेल्लां बे वर्षोमां 20 STI डब (ऐससी माटे 13 अने ऐसटी माटे 7) स्थापित करी यूक्युं छे.
- ❖ ताजेतरमां केरणना वायरनाड जिल्लामां नोरोवायरसनो प्रथम केस ज्ञेवा मध्यो छे.
- नोरोवायरस अे वायरसनुं एक जूथ छे जे गेस्ट्रोइन्टेस्टाईल रोगनुं कारण बने छे. ते गंभीर उल्टी अने जाडा उपरांत एट अने आंतरामां भणतरानुं कारण बने छे. आ वायरस मुख्यत्वे 'ओरल फैकल' द्वारा फेलाई शके छे.
- ❖ भारते ताजेतरमां एन्टार्क्टिकामां 41मुं वैश्वानिक अभियान शरु कर्युं छे.
 - आ अभियाननी प्रथम बेचमां 23 वैश्वानिको अने सहायक स्टाफ्नो समावेश थाय छे तेओ ताजेतरमां भारतीय एन्टार्क्टिका स्टेशन मैत्री पहोच्या हता. DROMLAN सुविधानो उपयोग करीने वधु याच चार बेच लाई मार्ग एन्टार्क्टिकामां उत्तरशे. आ 41मां अभियानमा बे मुख्य घटनाओ नो समावेश थाय छे :
 - (1) पहेलो कार्यक्रम भारती स्टेशन पर 'जियोलोजिकल एक्सप्लोरेशन ओफ ध अमेरी आर्टिस शेल्फ' छे. आ कार्यक्रममां भूतकाणमां भारत अने एन्टार्क्टिका वयेनी कडी शोधवामां मदद मणशे
 - (2) बीजो कार्यक्रम मैत्री नज्ञक 500 भीटरना भरफ्ना कोरने द्विल करवा माटे 'रिकोनिसन्स सर्वेक्षण अने प्रारंभिक कार्य' छे. आ कार्यक्रम एन्टार्क्टिक आबोहवा, दरियाई बरफ, एक ध आबोहवामांथी ग्रीन हाल्स वायुओ अने पश्चिमी पवनोनी समज्ञे सुधारवामां मदद करशे.
- ❖ भारतनी ऐर-डिफेंस क्षमताओ नो वेग आपवा माटे रशियाअे भारतने S-400 मिसाईल सिस्टमनी डिलिवरी शरु करी छे.
 - भारते वर्ष 2018मां S-400 सिस्टमना पांच युनिट खरीदा हता जेना माटे वर्ष 2019मां 800 भिलयन डोलरनो प्रथम हप्तो युक्कवामां आव्यो हतो. S-400 ए विश्वनी सौथी अध्यतन ऐर-डिफेंस सिस्टम मानवामां आवे छे. ते मिसाईल, रोकेट, फूज मिसाईल अने विमानो सामे तेना हवाई संरक्षणा बबलनो बचाव करवामां सक्षम छे.

- ❖ ‘Climate Action Network’ (CAN) અને ‘New Climate Institute’ના સહયોગથી જર્મન–વોચે ‘Climate Change Performance Index 2022’ પ્રકાશિત કર્યું હતું.
 - આ ઈન્ડેક્સમાં પ્રથમ ત્રણ રેન્ક ખાલી રાખવામાં આવ્યા છે કારણ કે ક્રોઈપણ ટેશે એકંદરે ખૂબ જ ઉચ્ચ રેટિંગ પ્રાપ્ત કરવા માટે પૂર્તું સારુ પ્રદર્શન કર્યું ન હતું. આ ઈન્ડેક્સમાં ડેનમાર્ક 76.92 ટકાના પોર્ટિન્ટ સાથે ટોચ પર છે એટલે કે ચોથા ક્રમે છે. ત્યારખાદ સ્વીડિન અને નોર્વે ક્રમશાસની બીજા અને ત્રીજા ક્રમે છે. આ ઈન્ડેક્સમાં ભારતનું સ્થાન 10માં કર્માંડે છે. આ રિપોર્ટ અનુસાર અમેરિકા ખૂબ જ નીચા રેટિંગવાળા ટેશોમાં 55માં કર્મે છે.
 - CCPI ના માપદંડો: (1) ગ્રીન હાઉસ ગેસ ઉત્સર્જન, (2) રિન્યુઅબ્લ અનેર્જી, (3) ઉજ્જીવન ઉપયોગ, (4) આબોહવા નીતિ
- ❖ ભારતે ‘ઈ–અમૃત પોર્ટલ’ નામનું ઈલેક્ટ્રિક વાહન જ્ઞાગૃતિ વેબ પોર્ટલ શરૂ કર્યું છે.
 - તાજેતરમાં યોજાયેલી COP 26 સમિતામાં આ પોર્ટલ લોન્ચ કરવામાં આવ્યું હતું. e-AMRITનો અર્થ ‘Accelerated e-Mobility Revolution for India’s Transportation’ છે. આ વેબ પોર્ટલ ભારત–યુકે જોઈન્ડ રોડમેપ 2030ના ભાગરૂપે યુકે સરકારના સહયોગથી નીતિ આયોગ દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યું છે.
- ❖ પ્રધાનમંત્રીએ 19 નવેમ્બર 2021ના રોજ રાષ્ટ્ર રક્ષા સમર્પણ પર્વના ભાગ રૂપે આયોજિત સમારોહમાં ભારતીય નૌકાદળને ઉન્નત ઈલેક્ટ્રોનિક વોરફેર સૂટ ‘શક્તિ અર્પણ કર્યો હતો.
 - રાષ્ટ્ર રક્ષા સમર્પણ પર્વ એ ‘આજાદી કા અમૃત મહોત્સવ’ ઉજવણીનો એક ભાગ છે. તેમજ વડાપ્રધાને ભારતીય સ્ટાર્ટઅપ્સ દ્વારા સ્વદેશી રીતે નિર્મિત લાઈટ ક્રોમ્બેટ હેલિકોપ્ટર (HAL’s LCH) ના બે લઘુચિત્ર ડ્રોન (‘SWITCH T 10 UAV’) અને ‘MR-20’ એરફોર્સેને સોંઘા.
 - આ સિસ્ટમ મેરીટાઈમ વોરફેર ઝોનમાં ઈલેક્ટ્રોનિક વર્ચ્યસ્વ અને અસિન્ટિચ ટકાવી રાખવા માટે અધ્યતન રડાર અને એન્ટિ-શિપ મિસાઈલો સામે સંરક્ષણનું ઈલેક્ટ્રોનિક સ્તર પૂરું પાડશે. આ સિસ્ટમ આધુનિક રડારની ચોક્કસ દિશા અને ઈન્ટરસેશન શોધવામાં મદદ કરશે.
- ❖ દેશભરના વૈજ્ઞાનિકોને વિદ્યાર્થીઓ સાથે જોડતા ‘CSIR જ્ઞાસા’ કાર્યક્રમ હેઠળ બાળકો માટે ભારતની પ્રથમ વર્ચ્યુઅલ સાયન્સ લેબોરેટરી શરૂ કરવામાં આવી છે.
 - આ વર્ચ્યુઅલ લેબોરેટરી એક નવી શરૂઆત છે, જે દેશની ‘નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ’ને અનુરૂપ છે અને દેશના દરેક ભાગમાં વિદ્યાર્થીઓને વિજ્ઞાનમાં નવતર પ્રયોગો કરવામાં મદદ કરશે.
 - કેન્દ્રીય વિદ્યાલયો, નવોદય વિદ્યાલયો અને સરકારી શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓને આ નવી સુવિધાથી ઘણો ફાયદો થશે. આ પ્લેટફોર્મને ‘કાઉન્સિલ ઓફ સાયન્ટિફિક એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ રિસર્ચ’ (CSIR) દ્વારા ‘CSIR જ્ઞાસા’ પ્રોગ્રામ હેઠળ ‘IIT બોમ્બે’ સાથે સંયુક્ત રીતે વિકસાવવામાં આવ્યું છે, જે શાળાના વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રોયોગશાસન સંશોધન સાથે વર્ગભંડમાં શિક્ષણની સુવિધા આપે છે.
 - આ વર્ચ્યુઅલ લેબનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય શાળાના વિદ્યાર્થીઓને વૈજ્ઞાનિક પ્રયોગો, શિક્ષણ શાસ્ત્ર આધ્યાત્રિત સામગ્રી, વીડિયો, ચેટ ફોરમ, એનિમેશન, ગેમિંગ, કિવ્ઝ સાથે ઓનલાઈન ઈ-નિર્માણકટવ માધ્યમ દ્વારા ગુજરાતાયુક્ત સંશોધન કરવામાં મદદ કરવાનો છે.
- ❖ ચીને તાજેતરમાં ‘લોંગ માર્ચ 4B’ રોકેટથી તેનો ત્રીજો ‘ગાઓફેન-11(03)’ રિકોનિસન્સ સેટેલાઈટ લોન્ચ કર્યો હતો.
 - ગાઓફેન-11(03)માં ઓફિચિલ રિજેલ્યુશનવાળા વિશેષ ઉપગ્રહોનો સમાવેશ થાય છે જે ટોચના અમેરિકી જાસૂસી ઉપગ્રહો જેવા જ ગણી શકાય. વર્ષ 2021માં ચીનનું આ 44મું પ્રેશ્પેણ હતું. ગાઓફેન-11(03) ઉચ્ચ–રિજેલ્યુશન ઓફિચિલ ઈમેજિંગ ‘GAOFEN-11’ ઉપગ્રહોની શ્રેણીમાં ત્રીજો છે.
- ❖ સ્વદેશી રીતે નિર્મિત સ્કોર્પિન કલાસ સબમરીન ‘વેલા’ને તાજેતરમાં સત્તાવાર રીતે નૌકાદળમાં સામેલ કરવામાં આવી છે.
 - આ સબમરીન મળ્ગાંવ ડોક શિપબિલ્ડર્સ લિમિટેડ (મુંબઈ) દ્વારા મેસર્સ નેવલ ગ્રૂપ (ફાન્સ)ના સહયોગથી બનાવવામાં આવી છે. મળ્ગાંવ ડોક લિમિટેડ શિપયાર્ડ એ સંરક્ષણ મંત્રાલય હેઠળનું જાહેર કેન્દ્રનું ઉપકમ છે.
 - ઉલ્લેખનીય છે કે ભારતીય નૌકાદળના પ્રોગ્રામ ‘પ્રોજેક્ટ-75’ હેઠળ છ ‘સ્કોર્પિન કલાસ’ ‘એટેક સબમરીન’ બનાવવામાં આવનાર છે. કલવરી, પંડેરી અને કરંજ પછી ડીસીન્સ વેલા શ્રેણીની ચોથી સબમરીન છે.
- ❖ કેન્દ્રીય પૃથ્વી વિજ્ઞાન મંત્રાલય (MoES) દ્વારા તાજેતરમાં ભારત આંતરરાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન મહોત્સવ (IISF) ની 7મી આવૃત્તિનું આયોજન કર્યું હતું.
 - વર્ષ 2015માં IISF શરૂ થયું એક વાર્ષિક કાર્યક્રમ છે જે દેશનું સૌથી મોટું મંચ માનવામાં આવે છે. તે વિશ્વભરના વિદ્યાર્થીઓ, જનતા, સંશોધકો, શોધકર્તાઓ અને કલાકારોને એકસાથે લાવીને લોકો અને માનવતાના ભલા માટે અભૂતપૂર્વ વિજ્ઞાનનો અનુભવ કરે છે.
 - IISF 2021નું આયોજન પૃથ્વી વિજ્ઞાન મંત્રાલય (MoES), વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી મંત્રાલય (વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ, વૈજ્ઞાનિક અને ઔદ્યોગિક સંશોધન પરિષદ) દ્વારા વિજ્ઞાન ભારતીના સહયોગમાં સંયુક્ત રીતે કરવામાં આવી રહ્યું છે. IISF 2021નું આયોજન 10 થી 13 ડિસેમ્બર દરમયાન પણજી, ગોવામાં યોજાશે.
- ❖ તાજેતરમાં નાગરિક ઉડ્યયન મંત્રાલયે ઈ–ગવર્નર્સ ફોર સિવિલ એવિમેશન (e-GCA) ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ લોન્ચ કર્યું છે જે ના દ્વારા નાગરિક ઉડ્યયન પાર્ટિલ લાઈસન્સ અને તથીબી પરીક્ષા સહિત 298 સેવાઓ પ્રદાન કરશે.
 - ડિરેક્ટોરેટ જનરલ એવિમેશન (DGCA) ઈ–જીસીએ પ્રોજેક્ટનો પ્રારંભ એ હેઠળના ઉડ્યયન કેન્દ્ર માટે 100 દિવસીય એકશન પ્લાનનો એક ભાગ હતો. આ પોર્ટખ ટાટા કન્સલ્ટન્સી સર્વિસે વિકસાયું હતું. આ પોર્ટખ માહિતીના પ્રસાર માટે અને સુરક્ષિત વાતાવરણમાં ઓનલાઈન, જડપી સેવા વિતરણ માટેનું એક પોર્ટલ છે.
- ❖ તાજેતરમાં ‘INS વિજ્ઞાનાપણનમ’ને ભારતીય નૌકાદળમાં ઔપચારિક રીતે સામેલ કરવામાં આવી છે.
 - INS વિજ્ઞાનાપણનમ એ ‘P15B’ સ્ટીલ્બ્યાઇડ મિસાઈલ ડિસ્ટ્રોયર છે. તે ભારતીય નૌકાદળની આંતરિક સંસ્થા ‘નૌકાદળના નિયામક કચેરી’ દ્વારા સ્વદેશી રીતે ડિઝાઇન કરવામાં આવી છે અને મળ્ગાંવ ડોક શિપબિલ્ડર્સ લિમિટેડ, મુંબઈ દ્વારા તેનું ઉત્પાદન કરવામાં આવ્યું છે. નોંધનીય છે કે નૌકાદળ દ્વારા ‘P-15B’ હેઠળ કુલ ચાર યુદ્ધ જહાજો (વિજ્ઞાનાપણનમ, મોર્ગાંગાઓ, ઈમ્ફાલ, સુરત)નું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

રમત-જગત, નિમણૂક, વ્યક્તિ, પુરુષ, નિધન

- ❖ કન્ડા ફિલ્મોના અભિનેતા શ્રી પુનિત રાજકુમારનું 46 વર્ષની વધે બેંગલોર ખાતે નિધન થયું છે.
- પુનિત રાજકુમારે ફિલ્મ અપ્પુમાં મુખ્ય ભૂમિકા સાથે તેની કારકીર્દિની શરૂઆત કરી હતી. ત્યારબાદ આકાશ, અરાસુ, મિલન અને વંશજો જેવી ફિલ્મોમાં તેમના અભિનય માટે જાહેરાત છે. અરાસુમાં તેમના અભિનય માટે તેમને 2007માં ફિલ્મફેર એવોર્ડ મળ્યો હતો. આ ઉપરાંત વર્ષ 2008માં 'મિલન'માં અભિનય માટે શ્રોષ અભિનેતા માટે કાર્યાટક રાજ્ય પુરસ્કાર મળ્યો હતો. મીડિયા અને ચાહકો દ્વારા તેને 'પાવરસ્ટાર' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત સ્થાનિક ભાષામાં 'અપ્પુ' તરીકે પણ પ્રસિદ્ધ હતું.
- ❖ ભારતીય બોક્સર શ્રી આકાશ કુમાર (54 કિગ્રા)એ AIBA મેન્સ વર્લ્ડ બોકિસંગ ચેમ્પિયનશિપમાં 'બ્રોન્ઝ મેડલ' જીત્યો છે.
- ❖ વેસ્ટ ઇન્ડિઝના પ્રસિદ્ધ ઓલરાઉન્ડર ડિકેટર શ્રી ડવેન ખાવોએ આંતરરાષ્ટ્રીય ડિકેટમાંથી નિવૃત્તિ જીહેર કરી છે.
- ❖ તાજેતરમાં 7મો ICC-T20 વર્લ્ડકપ-2021નું આયોજન થયો હતો.
- આ T-20 વર્લ્ડ કપની ફાઈનલ મેયમાં ઓસ્ટ્રેલિયાએ ન્યૂજિલેન્ડને 8 વિકેટે હરાવી આ વર્લ્ડ કપ જીતી લીધો છે. આ વર્લ્ડ કપની ફાઈનલ મેય દુબઈના 'દુબઈ ઇન્ટરનેશનલ કિકેટ સ્ટેડિયમ' ખાતે યોજાઈ હતી.
- ❖ તાજેતરમાં BCCIના પ્રમુખ સૌરવ ગાંગુલીને ICC મેન્સ ડિકેટ સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે. તેઓ અનિલ કુંબલેનું સ્થાન લેશે.
- ❖ તાજેતરમાં ભારતના પ્રસિદ્ધ ઈતિહાસકાર અને લેખક બાબાસાહેબ પુરંદરેનું અવસાન થયું હતું.
- તેમનો જન્મ 29 જુલાઈ, 1922ના રોજ મહારાષ્ટ્રમાં થયો હતો. તેમનું મૂળનામ 'શ્રી બળવંત મોરેશ્વર પુરંદરે' છે. તેઓ 'શિવ-શહીર' તરીકે પ્રસિદ્ધ હતા.
- ❖ સાઉથ આફિકના પ્રસિદ્ધ બેટ્સમેન શ્રી એ.બી.ડી.વિલિયર્સ આંતરરાષ્ટ્રીય ડિકેટના તમામ ફોર્મ્ટમાંથી નિવૃત્તિની જીહેરાત કરી છે.
- ❖ ભારતીય ડિકેટ ટીમના પ્રસિદ્ધ ખેલાડી શ્રી રાહુલ દ્રવિડને ભારતીય ડિકેટ ટીમના મુખ્ય કોચ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે.
- રાહુલ દ્રવિડ પૂર્વ કોચ રવિ શાસ્ત્રીનું સ્થાન લેશે. તેઓ અગાઉ બેંગલોરમાં નેશનલ કિકેટ એકેડમી (NCA)ના વડા હતા અને તેમજે ભારતની અંડર-19 ટીમના કોચ તરીકે પણ સેવા આપી છે.
- ❖ ભારતીય નૌકાદળના નવા વડા તરીકે વાઈસ એડમિરલ શ્રી આર. હરિ કુમારની નિમણૂક કરવામાં આવ્યી છે.
- તેઓ એડમિરલ શ્રી કરમબીર સિંઘનું સ્થાન લેશે. તેઓ હાલમાં વેસ્ટર્ન નેવલ કમાન્ડના ફેલેગ ઓફિસર કમાન્ડિંગ-ઇન ચીફ તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.
- ❖ ભારતના માલિકા બત્રા અને અર્યાના જિરીશ કામથે 'વિશ્વ ટેલિ ટેલિસ સ્પર્ધા લાસ્કો 2021'માં મહિલા ડાલ્સનો પિતાબ જીત્યો છે.

એવોર્ડ, પુરસ્કાર

- ❖ કેન્દ્રીય આવાસ અને શહેરી બાબતોના મંત્રાલયની તાજેતરમાં કરેલી જીહેરાત મુજબ સુરત શહેરને દેશની 'શ્રેષ્ઠ જીહેર પરિવહન વ્યવસ્થા' માટેનો એવોર્ડ મળ્યો છે, જ્યારે કોચીને સૌથી વધુ 'સસ્ટેનેબલ ટ્રાન્સપોર્ટ સિસ્ટમ' ધરાવતા શહેર તરીકે જીહેર કરવામાં આવ્યું છે.
- એક ટિવસીય 'અર્બન મોબિલિટી ઈન્ડિયા ક્રોન્ફરન્સ'ના અંતે આવાસ અને શહેરી બાબતોના મંત્રી હરદીપ સિંહ પૂરીએ આ એવોર્ડ એનાયત કર્યા હતા. આ ઉપરાંત રાજ્યાની હિલ્ડીને 'ચાંદ્ની લોક રિટેલિયર્પ્રેમેન્ટ પ્રોજેક્ટ માટે શ્રેષ્ઠ નોન-મોટરાઈજ ટ્રાન્સપોર્ટ સિસ્ટમ' સાથે શહેર માટે એવોર્ડ મળ્યો હતો.
- ❖ તાજેતરમાં તેલંગાણા રાજ્યના પોચમપલ્લી ગામને યુનાઇટેડ નેશન્સ વર્લ્ડ ટૂરીઝમ ઓર્ગનાઇઝેશન (UNWTO) દ્વારા સર્વ્શ્રેષ્ઠ પ્રવાસન ગામોમાંથી એક તરીકે પસંદ કરવામાં આવ્યું છે.
- ડિસેમ્બર, 2021માં મેદ્રિડ (સ્પેન)માં UNWTO જનરલ એસેમ્બ્લીના 24માં સત્રના અવસરે આ એવોર્ડ આપવામાં આવશે. તેલંગાણાના નાલગોડા જિલ્લામાં આવેલું પોચમપલ્લી તેની ઉત્કૃષ્ટ સાડીઓ માટે જાણીતું છે. પ્રવાસન મંત્રાલયે UNWTO શ્રેષ્ઠ પ્રવાસન ગામ પ્રવેશ માટે ભારતના ત્રણ ગામોની ભલામણ કરી હતી.
- ❖ નેપાળના આર્મી ચીફ જનરલ પ્રભુ રામ શર્માને 1950માં થરુ થયેલી પરંપરાના ભાગરૂપે ભારતના રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદ દ્વારા 'ભારતીય સેનાના જનરલ'ના માનદ પદથી નવાજવામાં આવ્યા છે.
- નોંધનીય છે કે આ પહેલા નેપાળના રાષ્ટ્રપતિ વિદ્યા દેવી બંડારીએ નવેમ્બર, 2020માં ભારતીય સેના પ્રમુખ મનોજ નરવણને નેપાળ આર્મીના માનદ જનરલના પદથી સન્માનિત કર્યા હતા.
- ❖ તાજેતરમાં એક નાગરિક સમાજ સંગઠન – 'પ્રથમ'ને વર્ષ 2021 માટે શાંતિ, નિઃશસ્ત્રીકરણ અને વિકાસ માટે 'ઈન્ડિયા ગાંધી એવોર્ડ' એનાયત કરવામાં આવ્યો છે.
- પ્રથમ સંસ્થા એ ભારત અને સમગ્ર વિશ્વમાં વંચિત બાળકોમાં શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારવા માટે સમર્પિત સંસ્થા છે. ઈન્ડિયા ગાંધી મેમોરિયલ ટ્રસ્ટ દ્વારા વર્ષ 1986માં શાંતિ, નિઃશસ્ત્રીકરણ અને વિકાસ માટે ઈન્ડિયા ગાંધી એવોર્ડની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. તેમાં પ્રશસ્તિપત્ર સાથે 25 લાખ રૂપિયાનો નાણાકીય પુરસ્કાર શામેલ છે.
- ❖ તાજેતરમાં રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદ દ્વારા રાષ્ટ્રપતિ ભવનમાં વર્ષ 2021 માટે મહાનુભાવોને 'પદ પુરસ્કાર' અર્પણ કરવામાં આવ્યા હતા.
- જેમાંથી 7 વ્યક્તિનોની પદ વિભૂતાં, 10ની પદ ભૂતાં અને 102 વ્યક્તિનોની પદશ્રી એવોર્ડ માટે પસંદગી કરવામાં આવી હતી. વર્ષ 2021 માટેના પદ પુરસ્કાર વિભૂતાંની યાદીમાં 29 મહિલાઓ તથા 10 ફોરેનરનો સમાવેશ થાય છે. તેમજ વર્ષ 2021માં કુલ 16 વ્યક્તિનોને મરણોપરાંત અને 1 ટ્રોન્સજેન્ડર વ્યક્તિને આ એવોર્ડ એનાયત થયો છે.

→ પદ્ધતિ વિભૂષણ 2021 વિજેતા મહાનુભાવો :

ક્રમ	નામ	ક્ષેત્ર	રાજ્ય/દેશ
1	શ્રી શિન્જો આબે	જાહેર બાબતો (રાજનીતિ)	ઝાપાન
2	શ્રી એસ. પી. બાલા સુખ્રમણ્યમ	કલા	તમિલનાડુ
3	ડૉ. બેલ્લે મોનપા હેગડે	ચિકિત્સા	કાર્શ્ચાટક
4	શ્રી નરેંદ્રસિંહ કાપાની	વિજ્ઞાન અને એન્જિનિયરિંગ	અમેરિકા
5	મૌલાના વહિદુદ્દિન ખાન	આધ્યાત્મિકતા	દિલ્હી
6	શ્રી બી. બી. લાલ	પુરાતત્ત્વ	દિલ્હી
7	શ્રી સુર્દર્શન સાહુ	કલા	ઓડિશા

→ પદ્ધતિ પુરસ્કાર 2021 વિજેતા ગુજરાતી મહાનુભાવો

ક્રમ	નામ	ક્ષેત્ર	પુરસ્કાર
1	શ્રી કેશુભાઈ પટેલ (મરણોપરાંત)	રાજનીતિ	પદ્ધતિ ભૂષણ
2	શ્રી દાહુદાન ગઢવી	સાહિત્ય અને શિક્ષણ	પદ્ધતી
3	શ્રી મહેશ કનોડિયા અને નરેશભાઈ કનોડિયા (સંયુક્ત રીતે)	કલા	પદ્ધતી
4	શ્રી ચંદ્રકાન્ત મહેતા	સાહિત્ય અને શિક્ષણ	પદ્ધતી

❖ કાર્શ્ચાટકના મુખ્યમંત્રી બસવરાજ બોંમાઈએ તાજેતરમાં અવસાન પામેલા કન્નડ ફિલ્મ સ્ટાર ‘પુનીત રાજકુમાર’ને મરણોપરાંત ‘કાર્શ્ચાટક રન્ન’ એવોઈની જાહેરાત કરી છે.

→ તેઓ રાજ્યના સર્વોચ્ચ નાગરિક સન્માનના 10માં પ્રાપ્તકર્તા હશે.

મહત્વના દિવસો

- 1 નવેમ્બર, 2021 : વિશ્વ શાકાહાર દિવસ (World Vegan Day)
- 2 નવેમ્બર, 2021 : રાષ્ટ્રીય આયુર્વેદ દિવસ
- 5 નવેમ્બર, 2021 : વિશ્વ સુનામી જાગૃતિ દિવસ
- 7 નવેમ્બર, 2021 : રાષ્ટ્રીય કેન્સર જાગૃતિ દિવસ
 - નોંધનીય છે કે ભારતમાં ‘રાષ્ટ્રીય કેન્સર જાગૃતિ દિવસ’ 7 નવેમ્બરના રોજ ઉજવાય છે જ્યારે ‘વિશ્વ કેન્સર દિવસ’ 4 ફેબ્રુઆરીના રોજ ઉજવાય છે.
- 8 નવેમ્બર, 2021 : વિશ્વ શહેરીકરણ દિવસ
 - નોંધનીય છે કે ‘વિશ્વ શહેરીકરણ દિવસ’ 8 નવેમ્બરના રોજ ઉજવાય છે. જ્યારે ‘વિશ્વ શહેર દિવસ’ 31 ઓક્ટોબરના રોજ ઉજવાય છે.
- 9 નવેમ્બર, 2021 : રાષ્ટ્રીય કાળૂની સેવા દિવસ
- 10 નવેમ્બર, 2021 : શાંતિ અને વિકાસ માટેનો વિશ્વ વિજ્ઞાન દિવસ (World Science Day for Peace and Development)
- 11 નવેમ્બર, 2021 : રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ દિવસ
- 12 નવેમ્બર, 2021 : વિશ્વ ન્યુમોનિયા દિવસ
- 13 નવેમ્બર, 2021 : વિશ્વ દયા દિવસ (World Kindness Day)
- 14 નવેમ્બર, 2021 : વિશ્વ ડાયાબિડીસ દિવસ
 - થીમ : Access to diabetes Care
- 16 નવેમ્બર, 2021 : રાષ્ટ્રીય પ્રેસ દિવસ / રાષ્ટ્રીય પત્રકારત્વ દિવસ
- 16 નવેમ્બર, 2021 : આંતરરાષ્ટ્રીય સહિષ્ણૂતા દિવસ (International Day for Tolerance)
- 17 નવેમ્બર, 2021 : નેશનલ એપિવેલ્સી દે
- 19 નવેમ્બર, 2021 : વિશ્વ શૌચાલય દિવસ (World Toilet Day)
- 20 નવેમ્બર, 2021 : વિશ્વ બાળ દિવસ અથવા તો વિશ્વ બાળ અવિકાર દિવસ